

LOVE BOMBING

BODØ

INDEX

side

1 KONTEKST

6

2 RESEARCH

7 - 9

Andre Verdenskrig
Flyplass Tempelhof
Flower Power

3 KUNSTVERKET

11 - 27

LOVE BOMBING
LOVE SHELTER
LOVE CITY

4 PROSESS PLAN

28

5 SAMARBEIDSPARTNERE

30

1 KONTEKST

LOVE BOMBING springer ut av en kompleks geopolitisk og lokal virkelighet, der Bodøs historie, samtid og fremtid sammen veves inn i kunstprosjektets konsept og gjennomføring. Byen ligger i hjertet av Nordområdene – en region av økende strategisk betydning, der forsvar, naturressurser som havbruk og energi, og stormaktspolitikk møtes. Bodø er i ferd med å transformeres: Byen skal ekspandere, der den nåværende flyplassen ligger – et område som i tiår har vært forbundet med militær infrastruktur og sikkerhetspolitikk. Nå åpnes dette landskapet for ny urban identitet og sivil utvikling.

Den gamle rullebanen, opprinnelig etablert som del av NATOs militære nærvær under den kalde krigen, forvandles gjennom LOVE BOMBING til et gigantisk kunstnerisk lerret. Dette symbolske skiftet – fra et instrument for krig og overvåkning til et sted for dialog, fargerikhet og håp – representerer et ikonisk uttrykk for troen på globale samarbeid og fredelig sameksistens.

LOVE BOMBING tilbyr dermed et 180-graders perspektiv på massemedienes dominerende fokus på krigshandlinger, trusler og dystopiske fremtidsbilder. I stedet fremmer prosjektet samarbeid, mangfold og kjærlighet til vårt felles gode – ikke som en flukt fra virkeligheten, men som en aktiv og visjonær motkraft.

Kunstprosjektet er en respons på Bodø kommunes visjon for Bodøhalvøya, der kunst og kultur skal spille en aktiv rolle i å forme fremtidens by. I et skisseoppdrag initiert av kommunen, har kunstnere blitt invitert til å utvikle ideer som kan stimulere offentlig samtale og skape kulturell retning for den nye bydelen.

LOVE BOMBING er et svar på denne invitasjonen, og vil bidra til å gi den nye bydelen en særegen vitalitet og koloritt – som et kulturelt og visjonært fyrtårn i regionen. Kunstprosjektet vil også bidra til både lokal og internasjonal debatt om fred, fri kunstnerisk ytring, stedsidentitet og forsvar.

2 RESEARCH

ANDRE VERDENSKRIG

Bombingen av Bodø under andre verdenskrig har hatt en dyp og varig kulturell betydning for byen. Angrepet var en del av de tyske operasjonene under invasjonen av Norge våren 1940, og hadde både strategiske og militære årsaker. Etter det tyske angrepet på Norge 9. april, ble Bodø et viktig mål fordi britiske styrker var i ferd med å bygge en provisorisk flyplass i byen. Sammen med norske tropper forsøkte de å motstå de fremrykkende tyske styrkene, og byen fungerte som base for allierte tropper og logistikk. For å slå ut denne allierte tilstedeværelsen og hindre britisk bruk av flyplassen, gjennomførte tyskerne en omfattende bombing av Bodø.

De påfølgende ødeleggelsene og tapene etterlot seg mer enn fysiske sår – de formet en kollektiv bevissthet og et kulturelt minne som fortsatt preger Bodøs identitet. Bombingen ble et vendepunkt, ikke bare som historisk hendelse, men som symbol på motstand, sorg og gjenreisning. Denne erfaringen har gjennom tiårene gitt grobunn for kunstneriske uttrykk som utforsker byens erfaring med tap og overlevelse. Fra litteratur og billedkunst til musikk og scenekunst har bombingen fungert som utgangspunkt for refleksjon, bearbeidelse og fellesskap. Gjennom disse uttrykkene har Bodø utviklet en identitet som balanserer historisk bevissthet med et kontinuerlig blikk mot fornyelse.

Også byens fysiske utforming bærer spor av denne historien. Gjenoppbyggingen etter krigen skjedde raskt og ble preget av modernistisk arkitektur og rasjonell byplanlegging. Denne prosessen manglet en gjennomtenkt fargefilosofi, noe som har resultert i et urbant landskap preget av visuell nøkternhet og en relativt begrenset koloristisk identitet. Dette har hatt stor betydning for Bodøs estetiske uttrykk og fortsatt påvirker hvordan byens rom oppleves.

Bombingen i 1940

Anlegg 96 i 2025

Anlegg 96 i 2025

2 RESEARCH

TEMPELHOF

Rosinbomberne

Et parallelt eksempel på stedets symbolske forvandling finner vi i historien om Tempelhof flyplass i Berlin. Opprinnelig reist som et monumentalbygg for nazistenes ideologi og kontroll, representerte Tempelhof makt, undertrykkelse og krigsindustri. Men under Berlinblokaden i 1948–49 endret flyplassen karakter. Da Sovjetunionen stengte all landtilgang til Vest-Berlin, organiserte de vestlige allierte en enorm luftbro som forsynte byen med mat, medisiner og drivstoff – en logistisk og politisk bragd.

Flyene ble kjent som «rosinbombere» fordi pilotene slapp ned små fallskjermmer med godteri til barna på bakken – rosiner og sjokolade som tegn på omtanke og håp. Luftbroen ble et symbol på hvordan teknologi, samarbeid og humanitet kunne overvinne politisk isolasjon. Tempelhof gikk fra å være et redskap for diktatur til et sted knyttet til frihet, solidaritet og motstand mot undertrykkelse.

Denne historiske transformasjonen illustrerer hvordan steder ikke bare er fysiske rammer, men bærere av mening – åpne for endring gjennom handling, fortelling og fellesskap. Tempelhof viser hvordan symbolsk ladede rom kan omskrives og aktiveres på nytt, og hvordan nye lag av betydning kan overskygge gamle.

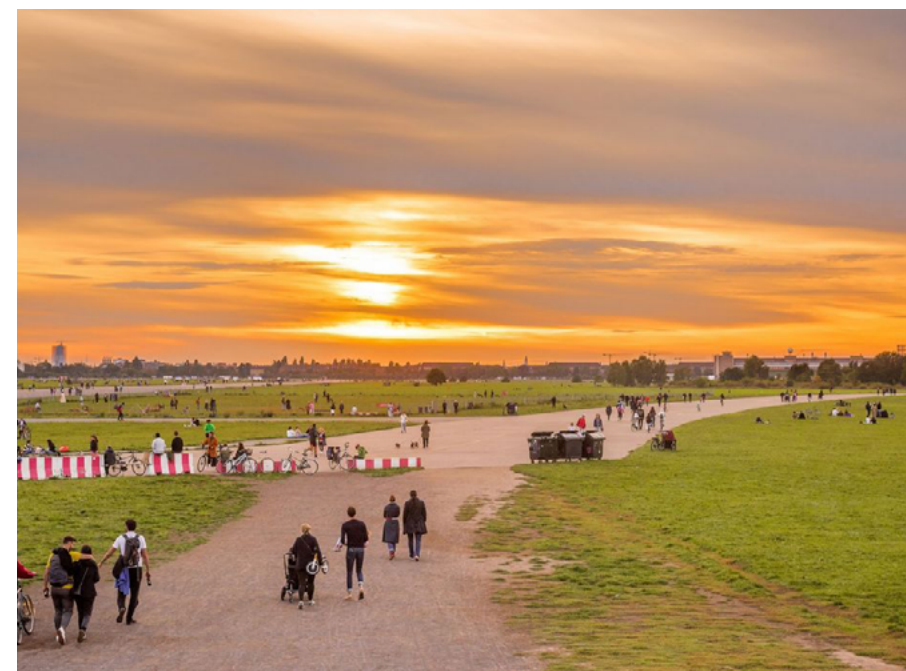
Dette er også bakteppet for skisseprosjektet LOVE BOMBING, og årsaken til at det publiseres i forbindelse med 85-årsmarkeringen av bombingene av Bodø – som en måte å belyse både historiske minner og samtidige perspektiver.

Tempelhof i 2025

I dag er rullebanen på Tempelhof, kalt Tempelhofer Feld blitt et av verdens største urbane friområder og en unik offentlig park i Berlin. Etter at flyplassen stengte i 2008, ble området åpnet for allmennheten i 2010 og har siden utviklet seg til et allsidig sted for fritid, rekreasjon, naturvern og sivil engasjement.

På over 300 hektar kan besøkende stå på rulleskøyter, jogge, sykle, ha piknik, grille, dyrke i hager, fly drager, se på fugler og mer. Egne områder er satt av til aktiviteter som parkour, trening og hundesport. Områdets åpenhet og størrelse gjør det til et populært møtested for både berlinere og turister.

Hangarene på Tempelhof har blitt forvandlet til store kulturarenaer hvor temporære kunstutstillinger, konserter og events finner sted. Flyplassbygningen huser til daglig kultur bedrifter, organisasjoner.

2 RESEARCH

FLOWER POWER

Etter andre verdenskrig opplevde verden store samfunnsmessige omveltninger, preget av både optimisme og uro. På 1960-tallet vokste det frem en ungdomskultur som søkte fred, kjærlighet og frihet – i sterk kontrast til krigens ødeleggelser og den kalde krigens spenninger. Denne bevegelsen, kjent som Flower Power, hadde sitt utspring i USA og var nært knyttet til hippiekulturen og motstanden mot Vietnamkrigen.

Blomsten ble brukt som symbol på ikke-vold og menneskelig samhold. Demonstranter bar blomster i håret og hendene, og slagord som “Make love, not war” ble et poetisk og kraftfullt uttrykk for deres idealer. Bevegelsen ga rom for håp, mangfold og fellesskap – et fargerikt motsvar til militarisme og frykt.

Estetisk og kulturelt fikk Flower Power enorm innflytelse: Psykedeliske farger, organiske former og blomster motiverte kunst, design og gatekultur. Musikkfestivaler som Woodstock ble kulturelle landemerker hvor tusenvis samlet seg i fellesskap, frihet og kreativ utfoldelse. Flower Power var ikke bare protest – det var også et utopisk forsøk på å forestille seg og virkeliggjøre en annen verden.

LOVE BOMBING henter inspirasjon fra nettopp disse idealene – fred, kjærlighet, transformasjon. Der krigens bomber en gang falt, slippes nå fargerike kunstbomber som skaper liv, lek og samvær. Slik oppstår et moderne ekko av Flower Power – en visjonær feiring av fred, estetisk overflod og menneskelig sameksistens.

3 KUNSTVERKET

LOVE BOMBING

Et gigantisk kunstprosjekt som hyller Bodøs historie, reflekterer byens nåtid og peker mot dens fremtid. Samtidig markerer det et viktig skifte mellom den gamle og den nye flyplassen i Bodø.

Når nye Bodø flyplass åpner i 2029, vil den gamle rullebanen forvandles til VERDENS STØRSTE MALERI. Det vil være et sterkt symbolsk ekko til bombingene av Bodø i 1940 – men denne gangen som en omvendt krigshandling; en dag preget av glede, farger og fellesskap.

Prosjektet er inspirert fra følgende kulturer: Flower Power-bevegelsens idealer om fred, kjærlighet og transformasjon. Den fargerike feiringen i den indiske Fargefestivalen Holi. Action painting-tradisjonen fra amerikansk modernisme. Tysk abstrakt ekspresjonisme.

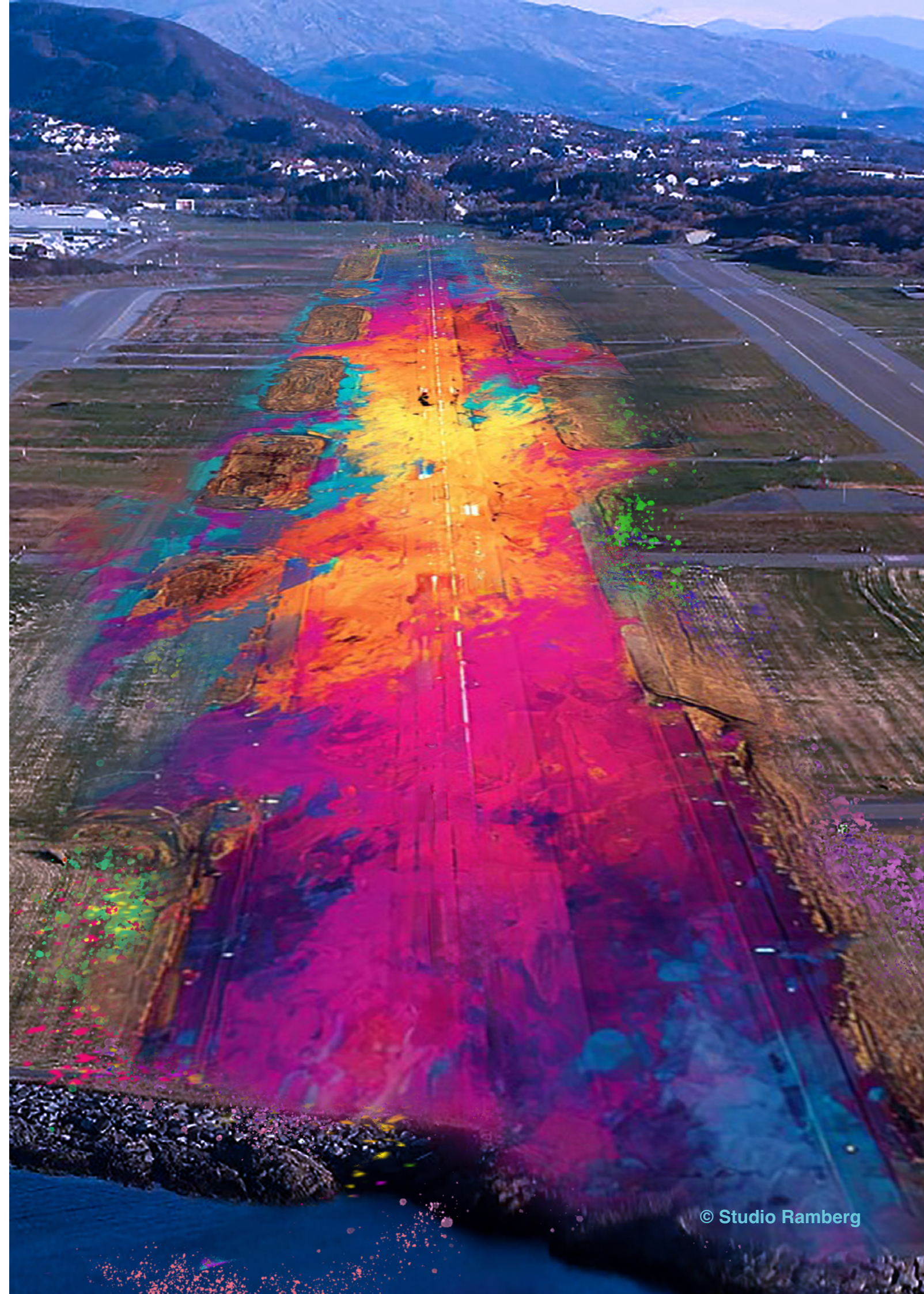
LOVE BOMBING er også inspirert av de pastorale hulemaleriene på veggene i Anlegg 96 – et stort, underjordisk fjellanlegg ved Bodø hovedflystasjon. Anlegget, som ble bygget under den kalde krigen for å tåle atomangrep, vitner om den intense og komplekse forbindelsen mellom kunst og forsvar.

Det blir en uforglemmelig og spektakulær aksjon når nymalte F16-fly i fargerike nyanser gjentatte ganger flyr over den gamle rullebanen og slipper hundrevis av fargebomber som eksploderer i sterke, levende farger. Jagerflyene fungerer som pensler, bombene som malertuber, og rullebanen forvandles til et enormt lerret.

Foran øynene til publikum formes et unikt kunstverk som verden aldri før har sett. Titusenvise mennesker vil kunne oppleve dette LIVE, mens millioner vil få se det når malingen har tørket – gjennom medier og digitale kanaler.

For å realisere dette monumentale kunstverket ønsker Lars Ø Ramberg og hans kunstner-team å samarbeide tett med Luftforsvaret, Bodø kommune, Kongsberg, Jotun og AVINOR frem mot den spektakulære gjennomføringen.

Prosjektet bærer en dypere symbolikk: Forholdet mellom kjærlighet og krig er fullt av paradokser. Der krigen splitter, søker mennesker trøst og fellesskap i kjærligheten. LOVE BOMBING tar utgangspunkt i denne dobbeltheten. Ved å «bombe» rullebanen med farger, forvandles Bodø til et sted for kreativitet og glede.

Det ferdige verket er ikke bare et maleri i tradisjonell forstand, men et levd øyeblikk – et fysisk og sosialt avtrykk av en engangsopplevelse. Denne dagen vil bli skrevet inn i Bodøs byhistorie som et historisk punktum for flyplassens operative liv, samtidig som det markerer en ny begynnelse.

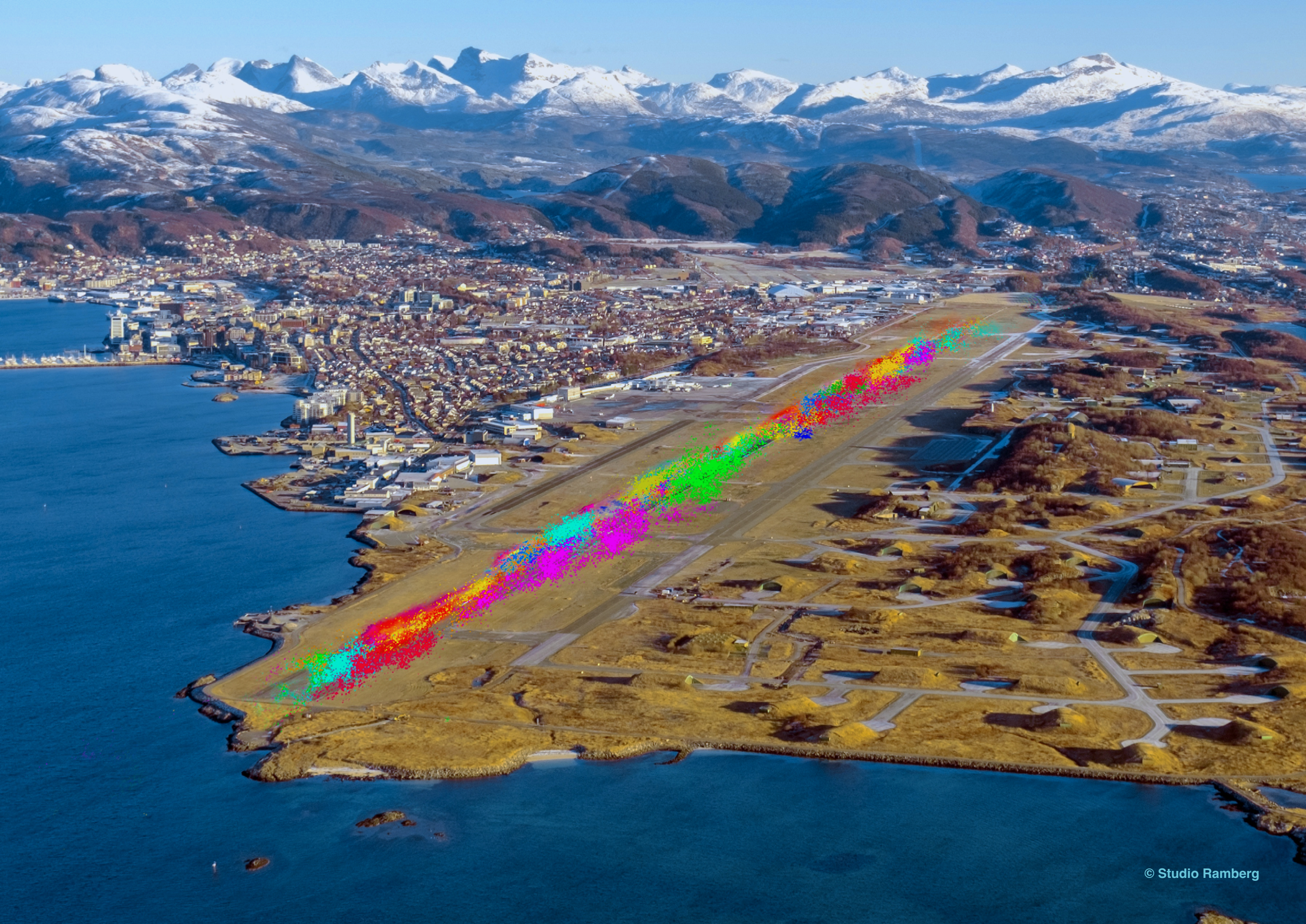
LOVE BOMBING vil også være en global begivenhet, dekket av internasjonale mediehus. Mange tusen mennesker vil være til stede, med gjester fra hele verden som kommer for å dele øyeblikket sammen med byens egne innbyggere.

Når rullebanen tas ut av funksjonell bruk, får den nytt liv som en kombinasjon av verdens største maleri og et åpent byrom for sosialt samvær. Inspirert av steder som Tempelhof i Berlin, der tidligere militære områder har blitt levende og inkluderende møteplasser, åpnes rullebanen opp for nye bruksformer. Her kan folk gå tur, skate, fly drager, ha piknik, drive urban gardening og samles til åpne kulturarrangementer – midt på det som en gang var et lukket og teknisk område.

LOVE BOMBING markerer dette skiftet – det er en feiring, et avskjedsritual og et frempek. Et verk som vil skape debatt og etterlate både fysiske spor på bakken og minner hos menneskene som var der. Den offentlige debatten forut for prosjektet og dialogen mellom samarbeidspartnere er en viktig del av kunstverket. Hva er det vi ønsker å beskytte? Hvilke verdier vil vi kjempe for?

Som Winston Churchill påpekte: «*A nation without culture is a nation not worth defending.*» LOVE BOMBING tar dette på alvor, og viser hvordan kultur og kunst kan styrke fellesskapet og gi et kraftfullt svar på fortidens konflikter.

3 KUNSTVERKET

LOVE SHELTER

Blir tittelen på museet hvor aksjonen LOVE BOMBING arkiveres og vises for publikum.

Et av de tidligere militære shelteret på Bodø flyplass – opprinnelig bygget for å beskytte F-16-jagerfly – transformeres til et permanent visningssted og minnearkiv for LOVE BOMBING. Shelteret som skulle rives får nytt liv som et fysisk og konseptuelt museum: et rom for ettertanke, dokumentasjon og fremtidig refleksjon.

I dette monumentale rommet vil et ekte F-16-fly være utstilt, spraymalt og kunstnerisk bearbejdet av Ramberg – i tradisjonen etter legendariske prosjekter som BMW Art Cars. Flyet blir selve hjertet i installasjonen, et ikonisk objekt som forener kunst og militærhistorie i en ny, fargesprakende narrativ.

Her vil objekter som spraymalte F-16-komponenter, kunstnerisk ammunisjon fra Kongsberg fylt med maling fra Jotun, filmopptak av aksjonen, skisser, modeller og vitnesbyrd stilles ut. Utstillingsdesignen kan minne om estetikken til museale versjoner av Land Art-prosjekter av Robert Smithson, James Turrell eller Ugo Rondinone.

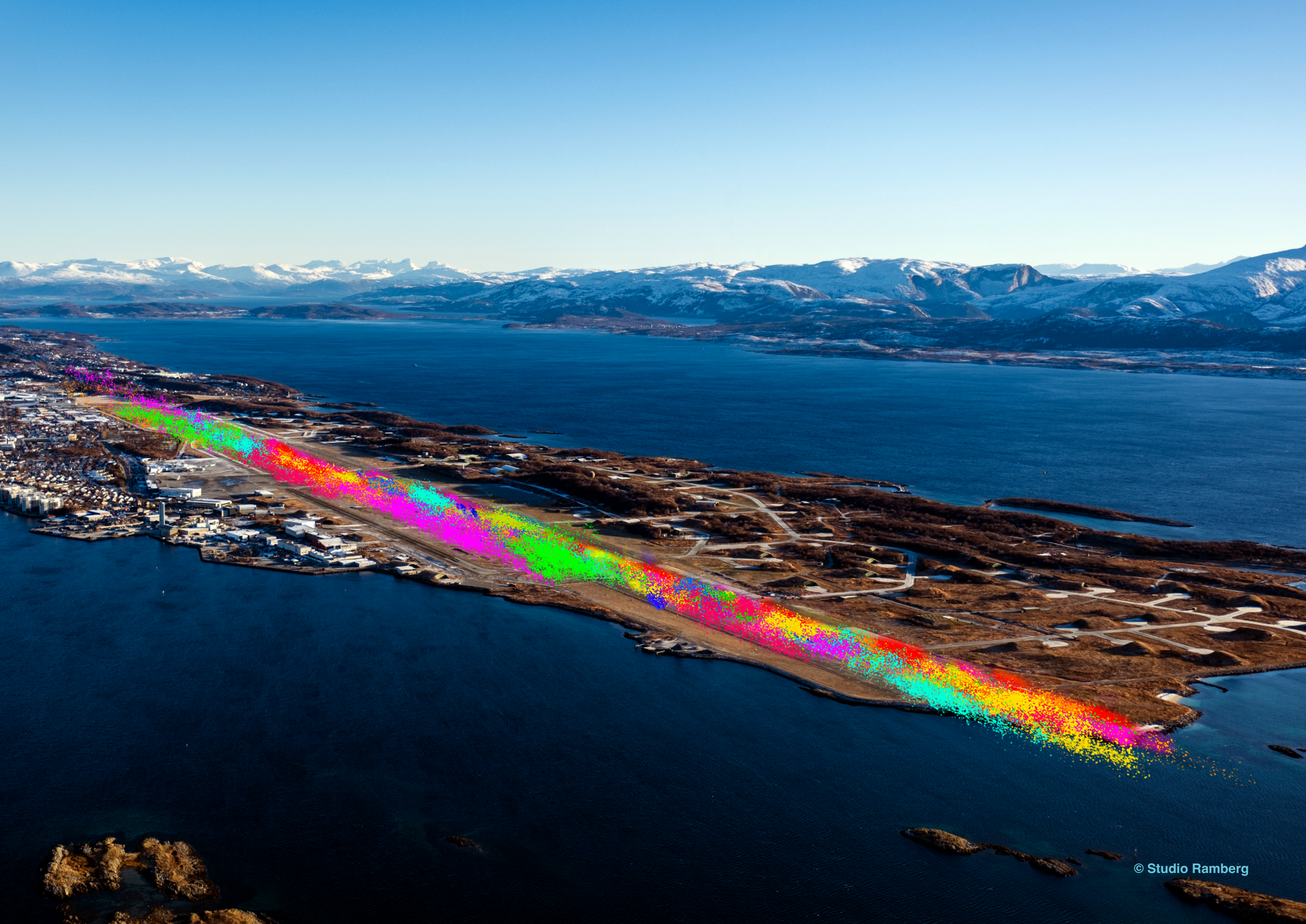
LOVE SHELTER blir et varig kunstverk signert Ramberg – et kraftfullt, fysisk avtrykk av en aksjon som satte et fargerikt fotavtrykk i Bodøs historie. Det etablerer et symbolsk og konkret minnesmerke over et vendepunkt i byens utvikling, der kunsten tok plass midt i transformasjonen. Som ikonisk monument vil det bidra til å forme Bodøs nye identitet som kulturell framtidsby: modig, visjonær og verdibasert.

Her bevares ikke bare dokumentasjon – men ånden, handlingen og estetikken som for alltid vil knytte LOVE BOMBING til Bodøs offentlige hukommelse og urbane selvilde.

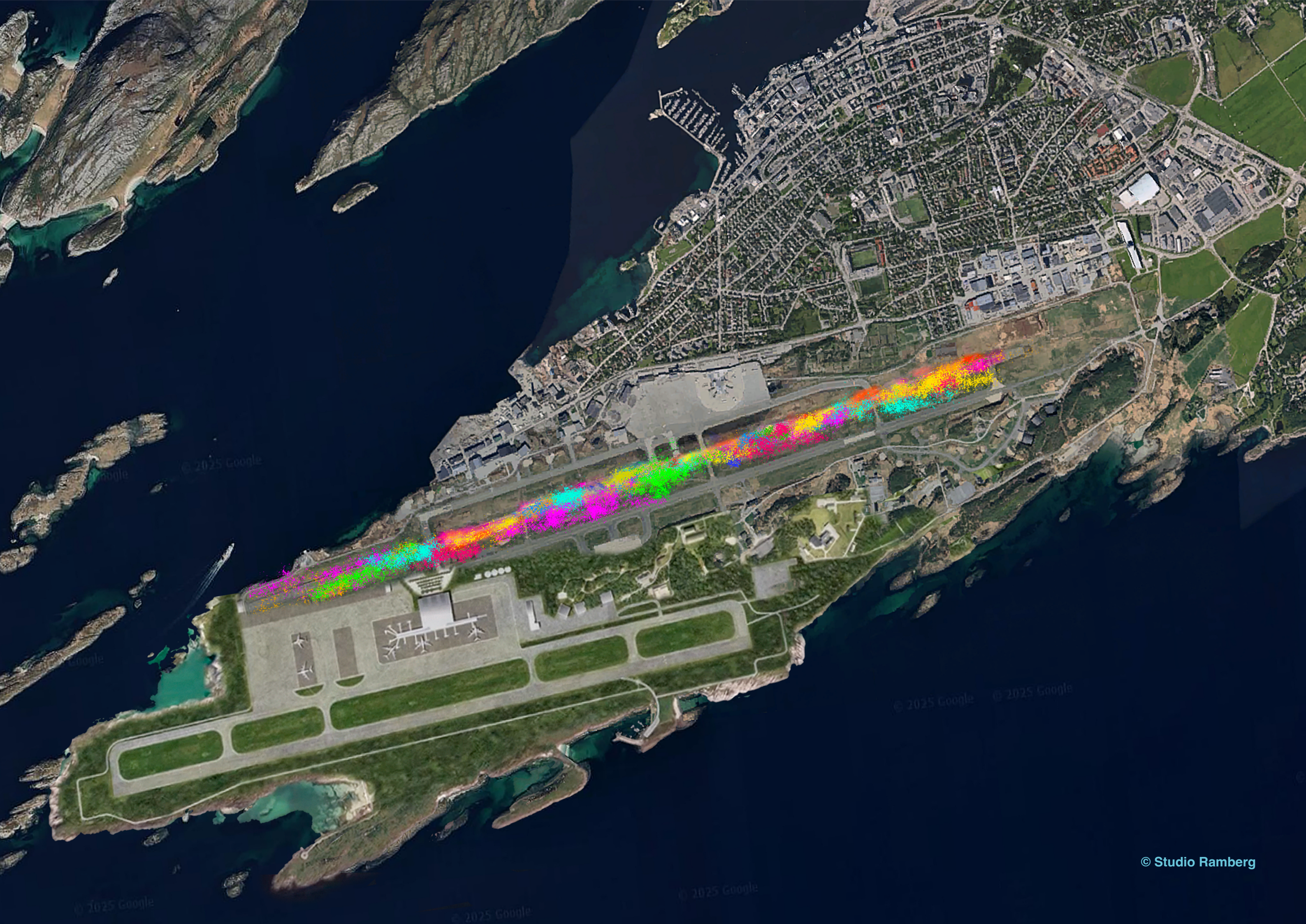

3 KUNSTVERKET

LOVE CITY

Når Bodø utvikles videre, over den tidligere flystripen, tilfører LOVE BOMBING ikke bare en temporer konstruksjon, men representerer også et nytt kapittel i byens fremtid. Den nye bydelen følger den tidligere rullebanens form – en lang, smal stripe – som dermed blir et naturlig bånd mellom byens historiske lag og dens visjonære framtid. Dette lineære byrommet fungerer både som fysisk akse og symbolsk linse, der fortid og framtid forenes i et kontinuerlig, fargerikt narrativ.

Arkitekter og utviklere som får oppdrag på denne stripen, må forholde seg til LOVE BOMBING paletten for å sikre konseptets visjon og kontinuitet. På samme måte som New York fikk Central Park som en grønn lunge og kulturelt symbol midt i byen, vil Bodø få sin egen bydel – LOVE CITY.

I den koloristiske forlengelsen av LOVE BOMBING blir denne bydelen preget av et rikt liv og en fargerik kultur. Dette blir et levende, bærekraftig, inkluderende byområde.

LOVE CITY viderefører den visuelle og konseptuelle idéen fra LOVE BOMBING som *palimpsest* og framtidsarkeologi: et varig lag i byens utviklingshistorie. Narrativet om kunstverket lever videre som stedsidentitet og farge kart i den nye bydelen. Fortiden viskes ikke ut – den blir transformert.

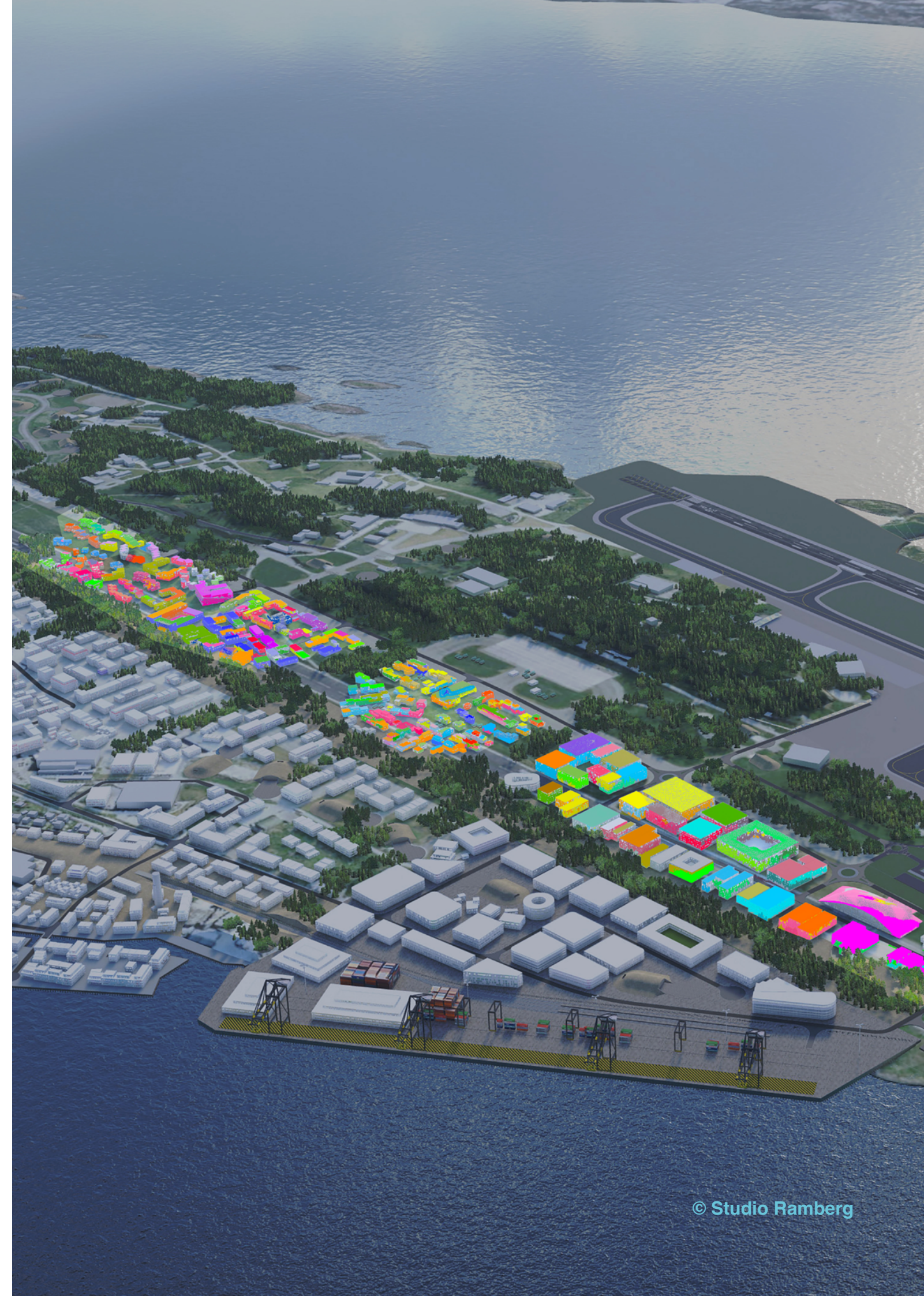
Ordet palimpsest kommer fra det greske palimpsēstos, som betyr «skrappt på nytt» eller «skrevet på nytt». Opprinnelig betegnet det et pergament hvor den opprinnelige teksten var skrappt bort slik at materialet kunne brukes igjen – men ofte var sporene av den gamle teksten fortsatt synlige.

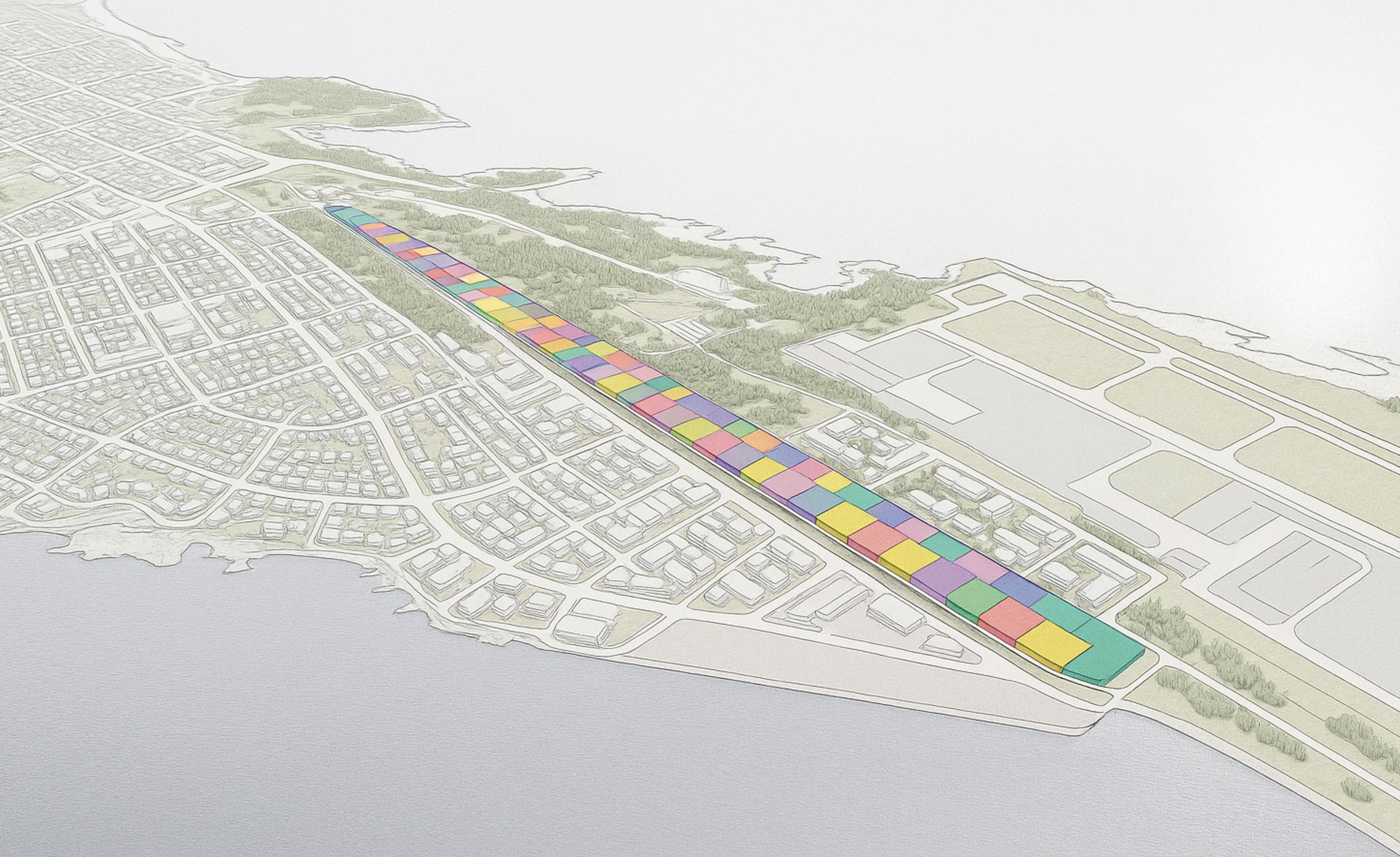
1. Historisk betydning:

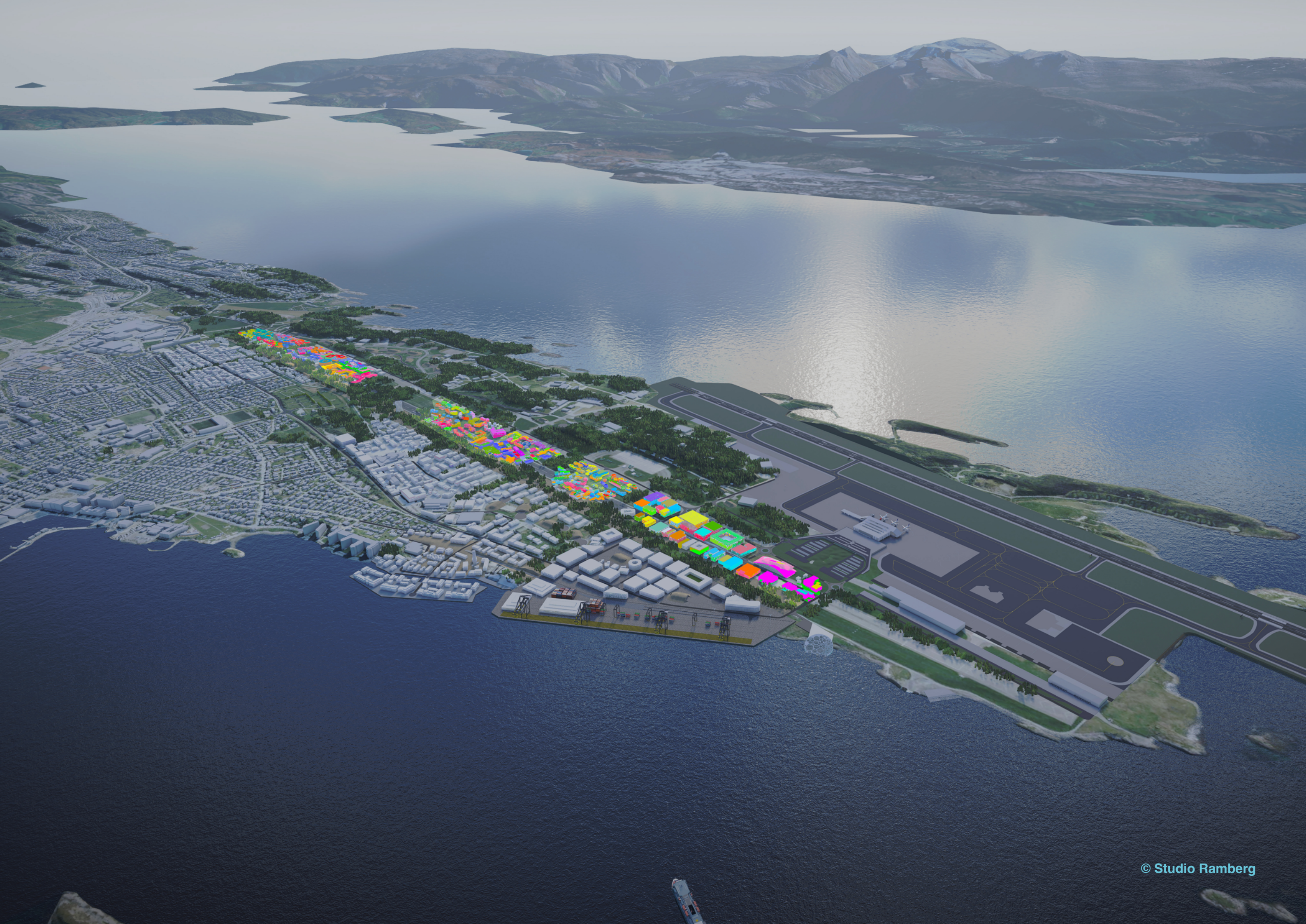
Et palimpsest var opprinnelig et manuskript der den opprinnelige teksten var fjernet for å gjøre plass til en ny. Likevel var det gamle ofte fortsatt synlig, noe som gjorde dokumentet til et flersjiktet vitnesbyrd.

2. Overført betydning:

I dag brukes palimpsest som en metafor for steder, objekter eller tekster som bærer flere lag av mening – hvor tidligere innhold eller strukturer fortsatt er merkbare gjennom det som er nytt.

Referanse: Design District, London:
Et unikt byområde med fargerike, eksperimentelle bygg som danner et levende laboratorium for kreativitet og nyskaping.

4 PROSESS PLAN 2025 - 2029

LOVE BOMBING er et kunstprosjekt som utvikler seg over tid – en levende, relasjonell prosess snarere enn et avgrenset objekt. Det formes gjennom samarbeid, offentlig samtale og langsiktig forankring, og bygger på tillit mellom aktører med ulike roller og perspektiver.

Proessen er både lokal og internasjonal. I Bodø skaper prosjektet rom for eierskap, engasjement og nytenkning om byens identitet og fremtid. Samtidig inviterer det til dialog på tvers av nasjonale og sektorielle grenser – mellom kultur, forsvar, sivilsamfunn og industri. I dette spennet oppstår en kollektiv refleksjon over verdier vi deler, og hvordan vi kan forsvare og videreutvikle dem i en urolig tid.

Kunstverket er ikke bare den synlige manifestasjonen – det er summen av hele prosessen: dialogen, debatten, forankringen og det fysiske uttrykket.

2025–2029: Dialog, forankring og eierskap

De første årene er viet til å utvikle en felles plattform. Gjennom åpne prosesser og dialog vil alle samarbeidspartnere få tid og rom til å finne sin rolle, og bidra til å forme prosjektets retning og verdi. Like viktig er den offentlige debatten, som utgjør en integrert del av kunstverket – et rom for refleksjon, kritikk og engasjement.

Prosjektet må samtidig forankres institusjonelt og politisk. Det skal ikke være i konflikt med sikkerhet, infrastruktur eller sivile behov, men inngå som en respektfull og strategisk komponent i utviklingen av byen. Den tette koordineringen med lokale og nasjonale myndigheter er avgjørende for å sikre trygghet, legitimitet og varig verdi.

Den langsomme, tillitsbaserte utviklingen gir også nødvendig tid til tekniske og praktiske forberedelser – både kunstnerisk, logistisk og sikkerhetsmessig – frem mot den offentlige manifestasjonen.

2029: Offentlig manifestasjon

Når den nye flyplassen står ferdig, vil LOVE BOMBING få sin første fysiske form. Dette markerer ikke slutten, men en overgang i prosjektets livssyklus – fra idé og samtale til konkret handling og kollektiv opplevelse.

Manifestasjonen kan koordineres som en seremoniell åpning, og synliggjøre Bodøs rolle som en arena for både fred, teknologi og kunst. Forut for dette vil informasjon bli distribuert til internasjonal presse, medier og samtlige NATO-land, for å invitere et bredt publikum og gi innsyn i prosessen bak.

LOVE BOMBING kan bli verdens største action painting – et kunstnerisk statement i monumental skala, men med røtter i fellesskap og et demokratisk grunnsyn.

Inspirert av steder som Design District i London, kan Bodø utvikle en ny bydel med en egen fargepalett – et koloritisk minne om prosjektet, som gir området et unikt uttrykk i kontrast til resten av byen. Slik blir kunstprosjektet også en generator for estetisk og sosial byutvikling.

LOVE BOMBING er ikke bare en kunsthendelse, men en sosial og byutviklende prosess. Gjennom samarbeid, åpenhet og forpliktende dialog skapes et verk som forener aktører med ulike ståsteder rundt et felles, fredelig mål.

Ved å engasjere både lokalsamfunn og internasjonale aktører, og ved å insistere på debatt og refleksjon som en del av kunstens språk, peker prosjektet utover seg selv – mot hvordan kunst kan være en aktiv medskaper av offentlig verdighet, lokal stolthet og global bevissthet.

2029–2079 Urban transformasjon

Etter manifestasjonen fortsetter prosjektet – nå som en del av byens utvikling. Den gamle rullebanen vil bli byområde, og LOVE BOMBINGs visuelle og verdimessige avtrykk kan integreres i arkitektur, materialvalg og byrom.

Inspirert av steder som Design District i London, kan Bodø utvikle en ny bydel med en egen fargepalett – et koloritisk minne om prosjektet, som gir området et unikt uttrykk i kontrast til resten av byen. Slik blir kunstprosjektet også en generator for estetisk og sosial byutvikling.

Oppsummering

LOVE BOMBING er ikke bare en kunsthendelse, men en sosial og byutviklende prosess. Gjennom samarbeid, åpenhet og forpliktende dialog skapes et verk som forener aktører med ulike ståsteder rundt et felles, fredelig mål.

Ved å engasjere både lokalsamfunn og internasjonale aktører, og ved å insistere på debatt og refleksjon som en del av kunstens språk, peker prosjektet utover seg selv – mot hvordan kunst kan være en aktiv medskaper av offentlig verdighet, lokal stolthet og global bevissthet.

5 SAMARBEIDSPARTNERE

Kunstprosjektet LOVE BOMBING forutsetter samarbeid mellom flere store samfunnsaktører. Det er i møtet mellom fagmiljøer, institusjoner og mennesker at prosjektets idé får kraft og retning. Når kunst, teknologi, forsvar og natur kobles sammen, oppstår nye rom for forståelse, refleksjon – og lokal stolthet.

Samarbeidet gir prosjektet både forankring og gjennomføringsevne – og utgjør selve kjernen i kunstverket. Når aktører med komplementær kompetanse og ressurser samles om et felles mål, oppstår ny verdi for alle involverte. Studio Ramberg ønsker disse samarbeidspartnerne.

Bodø kommune

Som igangsetter av Fly Fugl-initiativet legger kommunen til rette for at LOVE BOMBING kan vokse frem i samspill med byens nye visjoner. Kommunens deltakelse sikrer lokal forankring og gir prosjektet kulturell og samfunnsmessig tyngde. Kommunen forvalter identiteten til byen på kort og lang sikt. Kunstverket blir Bodøs viktigste kunstverk.

Luftforsvaret

Forsvaret er en viktig del av Bodøs identitet og historie. De har ressurser både i materiell og menneskelig forstand. I prosjektet LOVE BOMBING aktiveres F-16-fly og shelters som kunstneriske komponenter. I kunstprosjektet møtes mennesker, kultur og natur i et sterkt visuelt og symbolsk rom, hvor forsvar og fred tematiseres på nytt.

NATO

Med etableringen av et nytt luftoperasjonssenter (CAOC) i Bodø er NATO en naturlig partner. Samarbeidet kan åpne for at kunstprosjektet også fungerer som øvingsplattform, og samtidig skaper en ny type dialog mellom allianse, lokalsamfunn og fredsbudskap.

Avinor

Avinor er sentral i gjennomføringen både av ny flyplass og avvikling av den gamle. De har ansvar for sikkerhet, logistikk og miljø. De kan bidra med innsikt og teknologi som gjør det mulig å dokumentere kunstprosjektet fra luften – et visuelt materiale som kan brukes i formidlingen og i nye byrom som Bodøs kommende flyplass.

Kongsberg Defence & Aerospace

Kongsberg er verdens mest avanserte teknologi for ammunisjon. Samarbeidet kan føre til utvikling av treningsammunisjon med farger som markører – ikke eksplosiver – noe som muliggjør realiseringen av prosjektets fredelige og symbolske uttrykk. Et samarbeid som viser hvordan forsvarsindustri kan bidra til fred gjennom kunst.

Jotun Norge

Som verdensledende innen maling og overflatebehandling, med lang erfaring og samarbeid med skips- og forsvarssektoren, kan Jotun bidra med spesialmaling og fargekomponenter til fly og installasjoner. Dette tidligere samarbeidet og felles verdi er gjør Jotun til en naturlig og verdifull kreativ partner i prosjektet. Felles gevinst

Ideen med LOVE BOMBING er å skape et samarbeidsprosjekt som bringer aktører sammen for å samles om en felles idé. skapes noe som er større enn summen av delene. Kunstverket får retning, gjennomføringskraft og en dypere forankring.

Samtidig gjør prosjektets bruk av eksisterende ressurser, teknologi og infrastruktur det mulig å gjennomføre uten store offentlige utgifter. Det gir eierskap, bærekraft – og varig verdi for Bodø, samarbeidspartnerne og publikum.

